

عنوان مقاله:

عدالت فضایی آموزش در ایران (سطح دسترسی به خدمات و امکانات آموزشی استانهای کشور)

محل انتشار:

ششمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مهدی مبارکی - عضو هیئت‌علمی گروه پژوهشی توسعه اجتماعی جهاد دانشگاهی

زهره شهبازی - عضو هیئت‌علمی گروه پژوهشی توسعه اجتماعی جهاد دانشگاهی

نجمه سادات مصطفوی - عضو گروه پژوهشی توسعه اجتماعی جهاد دانشگاهی

خلاصه مقاله:

پراکنش و توزیع خدمات و تسهیلات عمومی در سطح جامعه و برابری انتخاب و شرایط دسترسی به خدمات اولیه به عنوان اصلی ترین پایه های عدالت فضایی مطرح می شود. بی توجهی به موضوع عدالت فضایی (توزیع عادلانه منابع و فرصت های ارزشمند) در کشورهای مختلف زمینه ساز تشدید فقر، شکاف منطقه ای و حاشیه نشینی، بحرانهای محیط-زیستی، افزایش آشفته‌گی ها و ناآرامی های قومی/اجتماعی - منطقه ای، به ویژه در کشورهای در حال توسعه شده است. از این رو، کشورها همواره به دنبال سیاست هایی درجهت آمایش سرزمین با هدف کاهش تمرکز بوده‌اند. با توجه به نقش تعیین کننده نظام آموزشی و دسترسی آن (به عنوان یکی از نظامهای زیربنایی) در پیشرفت تمامی ابعاد توسعه، در این مقاله تلاش شده تا به سنجش میزان و سطح عدالت فضایی آموزشی در کشور در سطح استانهای ۳۱گانه پرداخته شود و از این طریق سیمایی جامع از میزان دسترسی به فرصت ها و امکانات آموزشی در ایران ترسیم گردد. برای سنجش شاخص دسترسی آموزشی از روش تحلیل ثانویه استفاده شده است. در این پژوهش از دو تکنیک تحلیل مولفه های اصلی برای محاسبه وزن معرفیها (۱۰ معرف) و تاکسونومی عددی برای تعیین درجه توسعه یافتگی به سنجش سطح دسترسی به خدمات آموزشی استانهای ۳۱گانه کشور پرداخته شد. نتایج نشان داد که استان تهران با امتیاز ۴۴۲/۴ و استان البرز با ۲۳۴/۱ بالاترین امتیاز را برای این شاخص در کشور کسب کرده‌اند و استان لرستان با امتیاز ۲۸۲/۰ گیلان با ۳۰۵/۰ کمترین امتیاز شاخص دسترسی به امکانات و خدمات آموزشی را داشته اند. استان تهران با اختلاف امتیاز بسیار زیاد، به عنوان ناهمگن ترین استان در شاخص مورد بررسی شناسایی شد. استان همدان با درجه توسعه یافتگی ۷۵۲۳/۰، پایین ترین درجه توسعه یافتگی در بین استان-های کشور را به خود اختصاص داده است. از سوی دیگر، در میان این استانهای همگن، استان قم با درجه توسعه یافتگی ۲۹۲۵/۰ توسعه یافته ترین استان، بعد از البرز به عنوان استان سرمشق توسعه، است.

کلمات کلیدی:

عدالت فضایی، نابرابری منطقه ای، دسترسی به امکانات و خدمات آموزشی، ایران، استانهای کشور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1968409>

